

Silmäasema Oy
y-tunnus: 2627773-7
tietosuojavastaava@silmaasema.fi

Silmäasema Oy:n silmaasema.fi-verkkosivuston evästekäytännöt

Yritys, jota päätös koskee

Silmäasema Oy (y-tunnus: 2627773-7)

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä myös "Traficom") katsoo, että Silmäasema Oy (jäljempänä "Silmäasema" tai "yritys") rikkoo sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, jäljempänä myös SVPL) 205 §:n 1 momenttia, kun sen silmaasema.fi -verkkosivustolla käyttäjiltä ei ole pyydetty asianmukaisesti suostumusta sellaisten evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käytölle, joiden käyttö edellyttää suostumusta.

Asiassa saadun selvityksen ja Traficomin sen pohjalta tekemän tarkastelun perusteella Silmäasema Oy on jo oma-aloitteisesti korjannut suostumuksen pyytämismenettelyjään ja toteuttanut muutoksia kieltäytymisen mahdollistamisessa, sekä tarkempien valintojen tarjoamisessa, jonka vuoksi Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla ei ole enää perustetta velvoittaa yhtiötä korjauksiin näiden osalta.

Traficom katsoo, että Silmäasema Oy ei ole antanut verkkosivustollaan silmaasema.fi SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisia ymmärrettäviä ja kattavia tietoja evästeiden tallentamisen tai käytön tarkoituksista, sillä käyttäjän ei ole mahdollista tutustua tarkempiin tietoihin siinä yhteydessä, kun hän tekee valintoja suostumuksen osalta.

Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla Silmäasema Oy:n muuttamaan sen suostumuksen pyytämismenettelyään siten, että käyttäjän on mahdollista tutustua tarkempiin tietoihin evästeiden käyttötarkoituksista ja toiminta-ajoista siinä yhteydessä, kun suostumusta pyydetään.

Silmäasema Oy:n tulee toimittaa Traficomille selvitys niistä korjaavista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut tämän päätöksen johdosta kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Selvityksen voi toimittaa sähköisessä muodossa Traficomin kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi. Selvityksessä tulee mainita asian diaarinumero Traficom/12766/09.00.01/2021.

Asian vireille tulo ja käsittely

Asian taustalla on alun perin tietosuojavaltuutetun toimistolle 31.10.2020 tehty ilmoitus koskien evästeiden käyttöä silmaasema.fi-verkkosivustolla. Asiaa on selvitetty tietosuojavaltuutetun toimesta ja Silmäasema Oy on toimittanut asiasta tietosuojavaltuutetun toimistolle selvityksen 16.3.2021. Tietosuojavaltuutetun toimisto ei kuitenkaan antanut asiassa ratkaisua.

Vireillä ollut asia on siirretty Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille 4.6.2021 Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamien kahden ratkaisun (H1515/2021 ja H1516/2021 / diaari 20801/2020 ja 20848/2020) johdosta. Kyseisissä ratkaisuissa hallinto-oikeus katsoi, että Traficom on toimivaltainen viranomainen evästesääntelyyn ja evästeiden käytön valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi hallinto-oikeuden mukaan Traficomin toimivaltaan kuuluu evästeiden käyttöön liittyvän suostumuksen tulkinta ja arviointi.

Alkuperäisen yhteydenoton mukaan yrityksen verkkosivustolla olisi yhteydenoton tekemisen ajankohtana ainoastaan ilmoitettu evästeiden käytöstä, mutta ei tarjottu käyttäjälle vaihtoehtoa kieltäytyä näiden käytöstä. Lisäksi yhteydenottaja on kertonut, että näytetty ilmoitus on estänyt sivuston käytön, jos hyväksyntää ei ole antanut ja tämä on yhteydenoton tekijän mukaan ollut ns. cookie wall. Toimenpidepyynnön kohteena olevan silmaasema.fi-verkkosivuston evästekäytännöt ovat muuttuneet toimenpidepyynnön tekemisen jälkeen.

Asiassa saatu selvitys

Traficomilla on asiaa arvioidessaan ollut käytettävissä Silmäaseman sekä tietosuojavaltuutetun toimistolle 16.3.2021, että Traficomille 5.2.2025 antamat selvitykset. Traficom on tarkastellut sivuston evästekäytäntöjä myös vierailemalla silmaasema.fi -verkkosivustoilla selvityspyynnön laatimisen aikana ja annettuja selvityksiä arvioidessaan.

Traficom laati päätösluonnoksen ja varasi 17.9.2025 asianosaisille mahdollisuuden esittää näkemyksensä päätösluonnoksesta 3.10.2025 mennessä.

Vuonna 2021 saatu selvitys

Silmäasema on tietosuojavaltuutetun toimistolle vuonna 2021 antamassaan selvityksessä kertonut, minkä tyyppisiä evästeitä sivustolla on käytössä. Lisäksi selvityksessä on kuvailtu suostumuksen pyytämisen tapaa. Annetun selvityksen mukaan sivustolla esitetään ikkuna, jossa on selvitetty evästeiden käyttöä ja mahdollisuus hyväksyä kaikki evästeet tai muuttaa eväsetasetuksia. Käyttäjän halutessa määritellä evästeitä tarkemmin tälle tarjotaan 4 tasoista pakettia. Yritys on kertonut, että mikäli käyttäjä hyväksyy laajemman kokonaisuuden evästeitä, käyttäjä samalla automaattisesti hyväksyy sitä edeltävät tasot. Selvityksessä on kerrottu, että hyväksyntä on tallennettu evästeeseen, joka on voimassa 12 kk hyväksymisestä tai siihen asti

kuin asiakas poistaa evästeensä. Selvitykseen on liitetty kuvia käytössä olevasta mekanismista.

Yritys on lisäksi kertonut, että se on uudistanut verkkosivustonsa uudelle tekniselle alustalle loppuvuonna 2020, jolloin asian taustalla olevassa ilmoituksessa kuvattu käytäntö on muuttunut selvityksessä kuvatun mallin mukaisesti tammikuussa 2021.

Vuonna 2025 saatu selvitys

Traficomien Silmäasemalle lähettämässä selvityspyynnössä yritykseltä on pyydetty kuvausta, mitä muutoksia sen verkkosivuston evästekäytännöissä on tapahtunut tietosuojavaltuutetun toimistolle 16.3.2021 lähetetyn selvityksen jälkeen. Lisäksi yritystä on pyydetty listaamaan mitä evästeitä ja niiden kaltaisia tekniikoita (kuten local storage, session storage, seurantapikselit ja web beaconit) käytetään, ja mitkä niistä ovat yrityksen arvion mukaan välttämättömiä sähköisen viestinnän lain 205 §:n mukaisesti ja mitkä puolestaan edellyttävät käyttäjän suostumusta. Yritystä on pyydetty liittämään selvitykseen lista kaikista sivustolla käytössä olevista evästeistä ja niiden käyttötarkoituksista, toiminta-ajoina ja mainitsemaan listauksessa se onko kyseessä ensimmäisen vai kolmannen osapuolen evästeet, sekä ryhmittelemään evästeet suostumustenhallintamekanismin mukaisesti kategorioihin (välttämättömät, suorituskykyä mittaavat, sisällön personointiin tarkoitetut ja markkinointi).

Yritykseltä pyydettiin selvitystä evästeiden toiminta-aikojen määrittämisestä ja siitä, miten käyttäjiä informoidaan toiminta-ajoina. Lisäksi selvityksessä on pyydetty perusteluja käytännölle, jossa suostumus kaikkiin evästekategorioihin voidaan antaa yhdellä klikkauksella suostumustenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla, kun taas kieltäytyminen on mahdollista vasta toisella tasolla. Yritystä pyydettiin myös perustelemaan käytäntöä, jossa käyttäjälle ei tarjota mahdollisuutta antaa suostumusta käyttötarkoituserhmiin yksittäin vaan joidenkin käyttötarkoituserhmiä, kuten markkinointievästeiden hyväksymisen edellytyksenä on, että käyttäjä hyväksyy automaattisesti myös toisten käyttötarkoituserhmiä evästeet.

Yrityksen 5.2.2025 Traficomille antaman selvityksen mukaan silmaasema.fi-verkkosivuston evästekäytännöt ovat yleisellä tasolla samankaltaisia, kuin 2021 toimitetussa selvityksessä on kuvattu. Muutoksia on työkaluissa ja niiden evästeissä eli osa aiemmassa selvityksessä mainituista evästeistä on muuttunut. Yrityksen mukaan sen käyttämä sovellusalusta ei mahdollista evästelistan ajantasaista listausta suoraan suostumuksenhallintamekanismin. Yritys on toimittanut evästelistausten selvityksensä liitteenä. Yrityksen mukaan evästeikohtaiset toiminta-ajat ovat pääosin kolmansien osapuolten määrittämiä. Silmäaseman mukaan osa kolmansista osapuolista ilmaisee evästeiden toiminta-ajat selkeämmin kuin toiset, eikä yritys koe voivansa vaikuttaa niihin. Selvityksen mukaan käyttäjien informoimisessa

evästeiden toiminta-ajoista on parannettavaa. Yritys on myös halukas tekemään muutoksia evästeiden luokkiin ja toiminnallisuuteen, jos siihen nähdään aihetta. Yritys tulee alkuvuoden 2025 aikana kehittämään informointia lisäämällä silmaasema.fi -verkkosivuille erillisen, nykyistä tarkemman ja ajantasaisen evästelistauksen. Selvityksen mukaan yritys pyrkii kevään 2025 aikana korjaamaan epäkohdat siten, että käyttäjä voi antaa suostumuksen käyttötarkoitukseryhmäkohtaisesti ja siten, että myös suostumusten hallintamekanismin ensimmäisellä tasolla on mahdollista kieltäytyä suostumusta edellyttävistä evästeistä.

Päätöksen perustelut

Asiaa koskevat säännökset ja oikeuskäytäntö

Evästeiden käytöstä säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205 §:ssä seuraavasti:

Evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

SVPL 205 §:llä on saatettu kansallisesti voimaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin¹ 5 artiklan 3 kohta. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen sallitaan ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseinen tilaaja tai käyttäjä on antanut suostumuksensa saatuaan selkeät ja kattavat tiedot muun muassa käsittelyn tarkoituksesta direktiivin 95/46/EY mukaisesti. Tämä ei estä teknistä tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittäminen sähköisissä viestintäverkoissa

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla.

tai joka on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2 artiklan toisen kohdan f alakohdan mukaan direktiivissä tarkoitetaan käyttäjän tai tilaajan 'suostumuksella' samaa kuin rekisteröidyn suostumuksella direktiivissä 95/46/EY. Viittauksia kumottuun yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 95/46/EY tulee yleisen tietosuoja-asetuksen 94 artiklan 2 kohdan nojalla pitää viittauksina yleiseen tietosuoja-asetukseen.

SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitettulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan siten yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen. Lisäksi yleisen tietosuoja-asetuksen 7 artiklassa säädetään tarkemmin suostumuksen edellytyksistä. Kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Edelleen artiklan 3 kohdassa todetaan muun muassa, että rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa ja että suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antaminen.

Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 32 kappaleessa on lisäksi todettu, että suostumuksen olisi katettava kaikki käsittelytoimet, jotka toteutetaan samaa tarkoitusta tai samoja tarkoituksia varten. Jos käsittelyllä on useita tarkoituksia, suostumus olisi annettava kaikkia käsittelytarkoituksia varten. Jos rekisteröidyn on annettava suostumuksensa sähköisen pyynnön perusteella, pyynnön on oltava selkeä ja tiiviisti esitetty eikä se saa tarpeettomasti häiritä sen palvelun käyttöä, jota varten se annetaan.

Yleisen tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen mukaan, kun tietojenkäsittely perustuu rekisteröidyn suostumukseen, rekisterinpitäjän olisi voitava osoittaa, että rekisteröity on antanut suostumuksensa käsittelytoimiin. Etenkin jos suostumus annetaan muuta seikkaa koskevan kirjallisen ilmoituksen yhteydessä, olisi varmistettava suojatoimin, että rekisteröity on tietoinen antamastaan suostumuksesta ja siitä, kuinka pitkälle menevästä suostumuksesta on kyse. Neuvoston direktiivin 93/13/ETY² mukaisesti rekisterinpitäjän ennalta muotoilema ilmoitus suostumuksesta olisi annettava helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä eikä siihen pitäisi sisältyä kohtuuttomia ehtoja. Tietoisuuden suostumuksen antamiseksi rekisteröidyn olisi tiedettävä vähintään rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja tarkoitukset, joita varten henkilötietoja on

² Neuvoston direktiivi 93/13/ETY kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista.

määrä käsitellä. Suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta ja jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa.

Evästeiden käytössä on huomioitava myös Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamat kaksi ratkaisua (H1515/2021, Dnro 20801/2020 ja H1516/2021, Dnro 20848/2020), joiden yhteydessä hallinto-oikeus on kumonnut Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien aiemman tulkinnan ja päätöksen siitä, että käyttäjä voisi antaa suostumuksensa SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisten ei-välttämättömien evästeiden käyttöön internetselaimen asetusten kautta.

Evästeiden käyttöä arvioitaessa tulee myös ottaa huomioon Helsingin hallinto-oikeuden 13.3.2023 (Dnro 554/03.04.04.01/2022) antama ratkaisu, jossa hallinto-oikeus muun muassa totesi tietoturvallisuuden parantamiseen liittyvien kolmannen osapuolen evästeiden voivan olla SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä palveluntarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Samassa ratkaisussa hallinto-oikeus totesi, että Traficomille ei ole säädetty toimivaltaa valvoa henkilötietojen käsittelyä sähköisen viestinnän palveluiden järjestämisessä.

Evästeiden käytössä on lisäksi huomioitava edellä mainittu Euroopan unionin tuomioistuimen 1.10.2019 asiassa C-673/17 Planet49³ antama ratkaisu, jonka mukaan suostumusta ei ole annettu pätevästi, kun lupa tietojen tallentamiseen tai internetsivuston käyttäjän päätelaitteelle jo tallennettujen tietojen käyttämiseen evästeiden avulla on annettu valmiiksi rasti-
tetulla ruudulla, josta käyttäjän on poistettava rasti evätkseen suostumuksensa. Ratkaisussa tuomioistuin myös katsoi, että käyttäjälle tulee ilmoittaa käytettävien evästeiden toiminta-aika sekä tieto siitä, mikäli kolmansilla osapuolilla on oikeus hyödyntää evästeiden kautta kerättäviä tietoja.

Asian arviointi

Suostumuksen vapaaehtoisuus ja tietoisuus

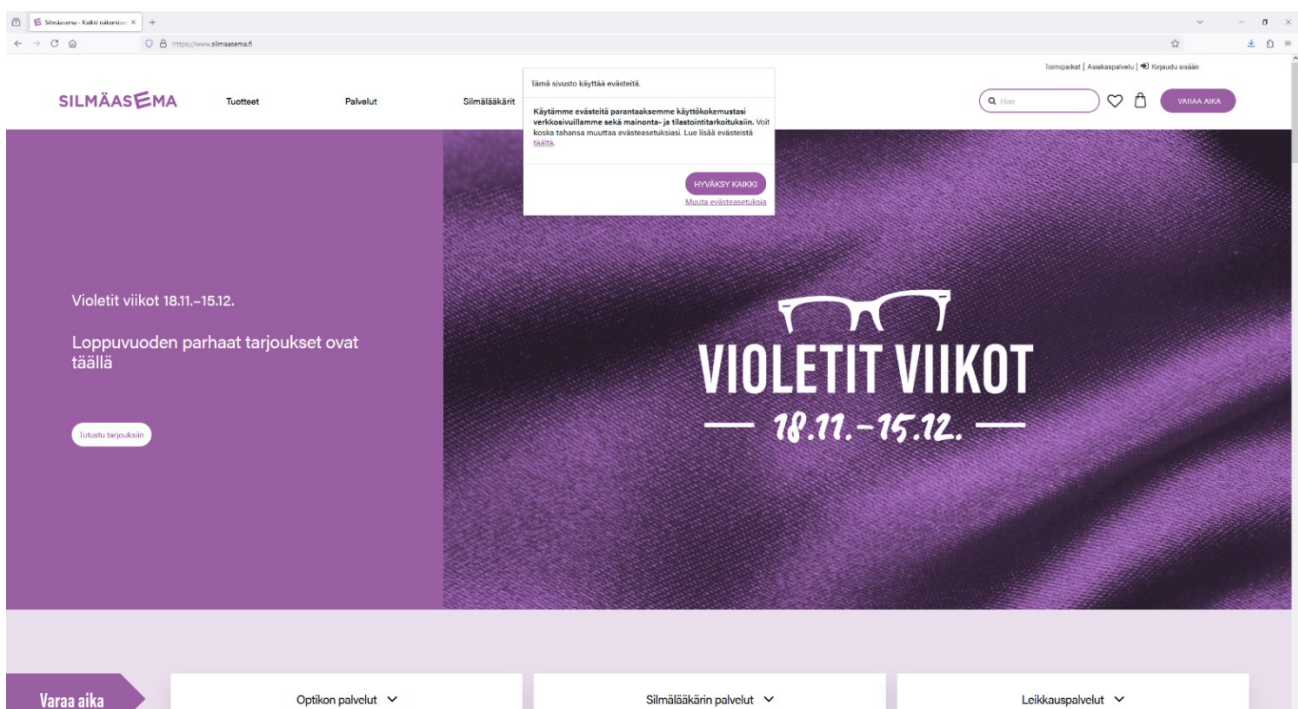
Traficom pyysi perusteluita käytännölle, jossa suostumus kaikkien evästeiden käyttöön pyydetään suostumustenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla, kun taas kieltäytyminen on mahdollista vasta toisella tasolla. Traficom kiinnitti huomiota siihen, että sivustolla käytössä olevan mekanismin ensimmäisellä tasolla ei varsinaisesti edes tuotu ilmi, että käyttäjällä on ylipäätään mahdollisuus kieltäytyä eli jatkaa sivuston käyttöä ainoastaan välttämättömiä evästeitä käyttäen kun "Hyväksy kaikki" vaihtoehdon rinnalla

³ C-673/17 Planet49

mekanismeissa oli esitettyä vain mahdollisuus muuttaa asetuksia. Kyseistä vaihtoehtoa ei esitetty myöskään selkeänä painikkeena, kuten "Hyväksy kaikki" valintaa, vaan ainoastaan alleviivattuna tekstinä.

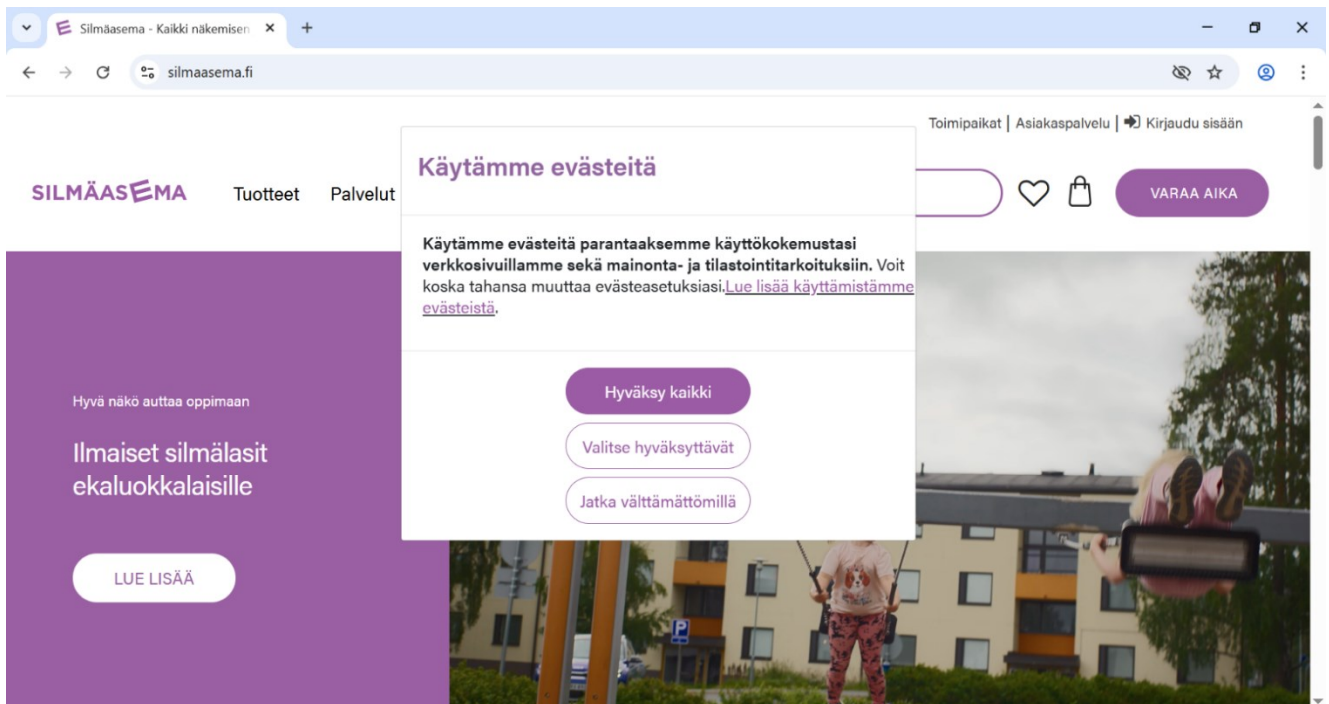
Traficom arvioi, että sanamuoto "Muuta asetuksia" ei sellaisenaan ole käyttäjän näkökulmasta ymmärrettävissä nimenomaisesti kieltäytymisvalinnaksi. Ilmaisuu on yleisluonteinen ja viittaa ensisijaisesti mahdollisuuteen tarkastella tai säätää asetuksia, eikä se selkeästi osoita, että sen kautta käyttäjä voi hylätä suostumusta edellyttävien evästeiden käytön. Tällaisessa esitystavassa kieltäytymismahdollisuus voi jäädä helposti käyttäjältä huomaamatta tai epäselväksi. Edelleen mikäli evästeiden hyväksymisvaihtoehto esitetään verkkosivustolla selkeänä ja visuaalisesti korostettuna painikkeena, mutta vaihtoehtoinen toiminto, kuten "Muuta asetuksia", esitetään ainoastaan vähemmän selkeänä linkkinä, ei näitä vaihtoehtoja voida pitää keskenään tasavertaisina valintamahdollisuuksina. Tällainen asettelu heikentää käyttäjän kykyä tehdä tietoon perustuva ja vapaaehtoinen päätös antaessaan suostumuksensa, kuten Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohta edellyttää.

Traficom arvon mukaan suostumusvalintojen esittämistavalla on olennainen vaikutus käyttäjän päätöksentekoon verkkosivustolla. Valintojen asettelulla, sanamuodoilla ja visuaalisella erottelulla voidaan käytännössä pyrkiä vaikuttamaan käyttäjän päätökseen ja ohjaamaan häntä hyväksymään evästeiden käyttöä, jolloin käyttäjän valinta ei perustu tietoiseen harkintaan. Pätevän suostumuksen puuttuessa evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on siten ollut SVPL 205 §:n vastaista.

Kuva 1: Silmäaseman verkkosivuston suostumustenhallintamekanismi

Yritys ei ole virastolle antamassaan selvityksessä perustellut noudattamaansa käytäntöä vaan todennut, että se tulee muuttamaan kevään 2025 aikana suostumuksenhallintaratkaisuaan siten, että myös suostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla voi kieltäytyä suostumusta edellyttävistä evästeistä.

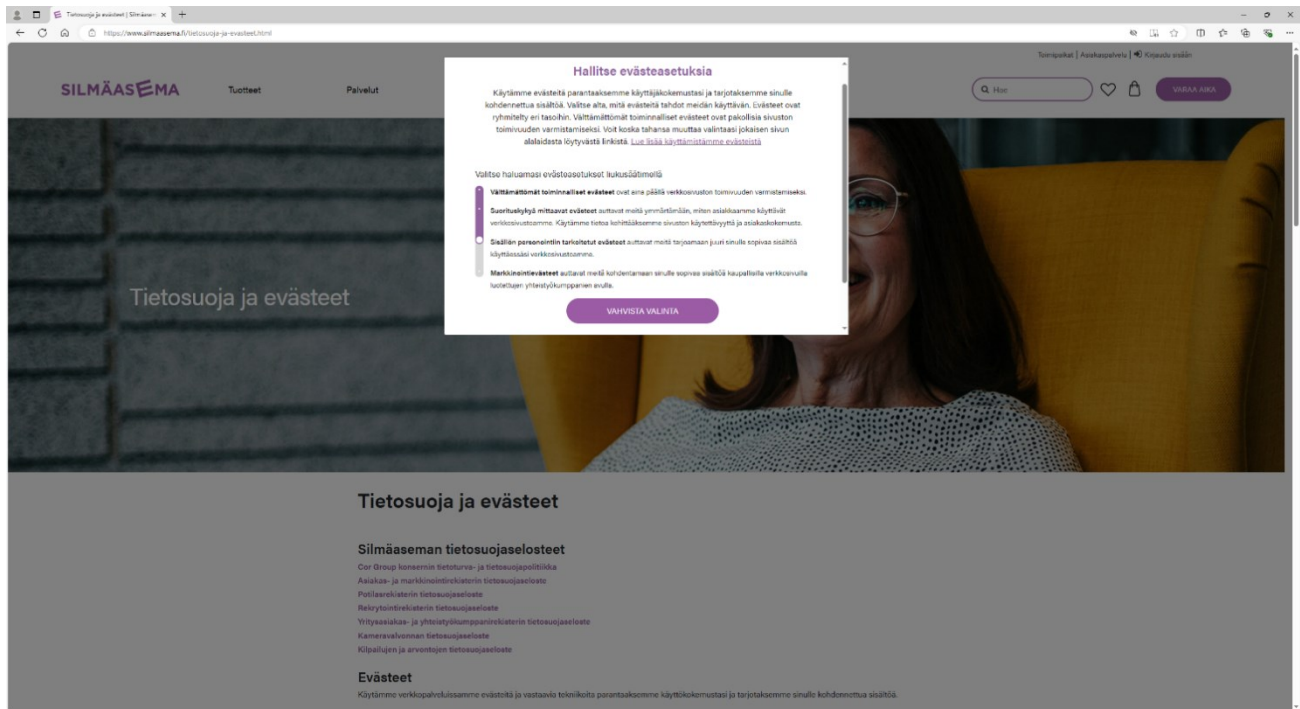
Kuva 2: Silmäaseman verkkosivuston suostumustenhallintamekanismi elokuussa 2025

Traficom on sivustolle elokuussa 2025 suorittaman tarkastelun perusteella havainnut, että suostumustenhallintamekanismia on muutettu kuten yritys on antamassaan selvityksessä kertonut tekevänsä. Nykyisessä mekanismissa eri valinnat on esitetty samankaltaisilla painikkeilla ja käyttäjän on mahdollista hyväksyä tai hylätä valinnaiset evästeet mekanismin ensimmäisellä tasolla tai jatkaa tekemään tarkempia valintoja mekanismin toiselle tasolle.

Kun Silmäasema Oy on jo oma-aloitteisesti korjannut aiempaa menettelyään eri suostumusvalintojen osalta, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla ei ole enää perustetta velvoittaa yhtiötä korjauksiin tältä osin.

Yksilöity suostumus

Traficomin selvityspyynnöllä pyydettiin Silmäasemaa perustelemaan käytäntöä, joissa suostumuksenhallintamekanismi ei ole mahdollistanut valintoja käyttötarkoituksittain vaan esimerkiksi personointievästeiden hyväksyminen on samalla edellyttänyt käyttäjältä suorituskykyä mittaavien evästeiden hyväksyntää.

Kuva 3 Silmäaseman verkkosivuston suostumustenhallintamekanismi 2. taso

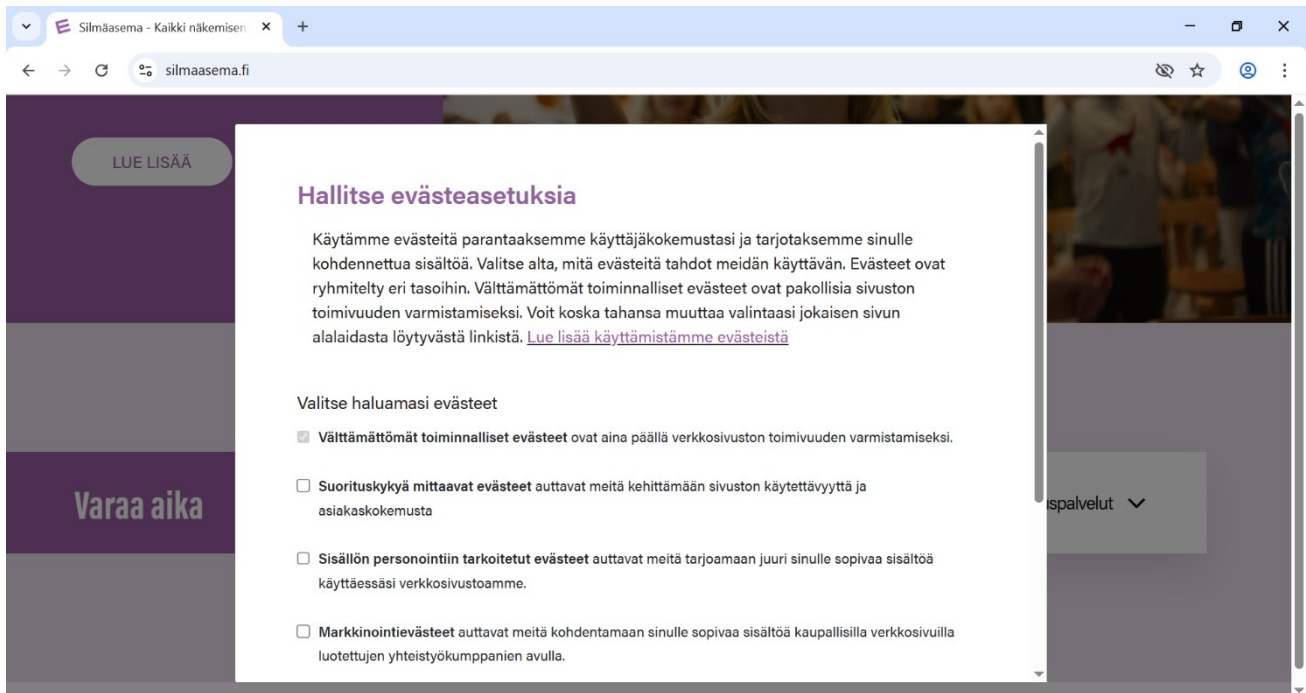
Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohta edellyttää pätevän suostumuksen olevan myös yksilöity, joka tarkoittaa, että suostumuksen tulee kohdistua tarkasti määriteltyyn ja rajattuun käsittelytoimeen tai käyttötarkoitukseen. Mikäli käsittely- tai käyttötarkoituksia on useita, käyttäjän olisi voitava antaa suostumuksensa jokaiseen tarkoitukseen erikseen.

EU-tuomioistuin on Planet49⁴-ratkaisussaan vahvistanut, että suostumus tulee antaa nimenomaisesti kutakin käsittelytarkoitusta varten erikseen. Ratkaisussa katsottiin, että esivalittujen valintaruutujen tai yhdistettyjen suostumusvaihtoehtojen käyttö ei täytä suostumuksen vapaaehtoisuuden, tietoisuuden eikä yksilöinnin vaatimuksia. Näin ollen suostumusmekanismin tulee mahdollistaa selkeä valinta jokaisen käsittelytarkoitusr ryhmän osalta, ja käyttäjän on voitava ymmärtää, mihin tietojen käsittelyyn hän suostuu ja mihin ei.

Mikäli markkinointia, suorituskyvyn mittaamista ja sisällön personointia koskevat evästeet yhdistetään yhdeksi suostumusvaihtoehdoksi, ei käyttäjälle tosiasiallisesti tarjota mahdollisuutta täsmälliseen päätöksentekoon ja suostumusta ei näin ollen ole annettu riittävän yksilöidysti.

Yritys ei ole virastolle antamassaan selvityksessä perustellut noudattamaansa käytäntöä vaan todennut, että se tulee muuttamaan kevään 2025 aikana suostumushallintaratkaisuaan siten, että suostumus on mahdollista antaa käyttötarkoitusr ryhmäkohtaisesti.

⁴ C-673/17 Planet49

Kuva 4 Silmäaseman verkkosivuston suostumushallintamekanismin 2. taso elokuussa 2025

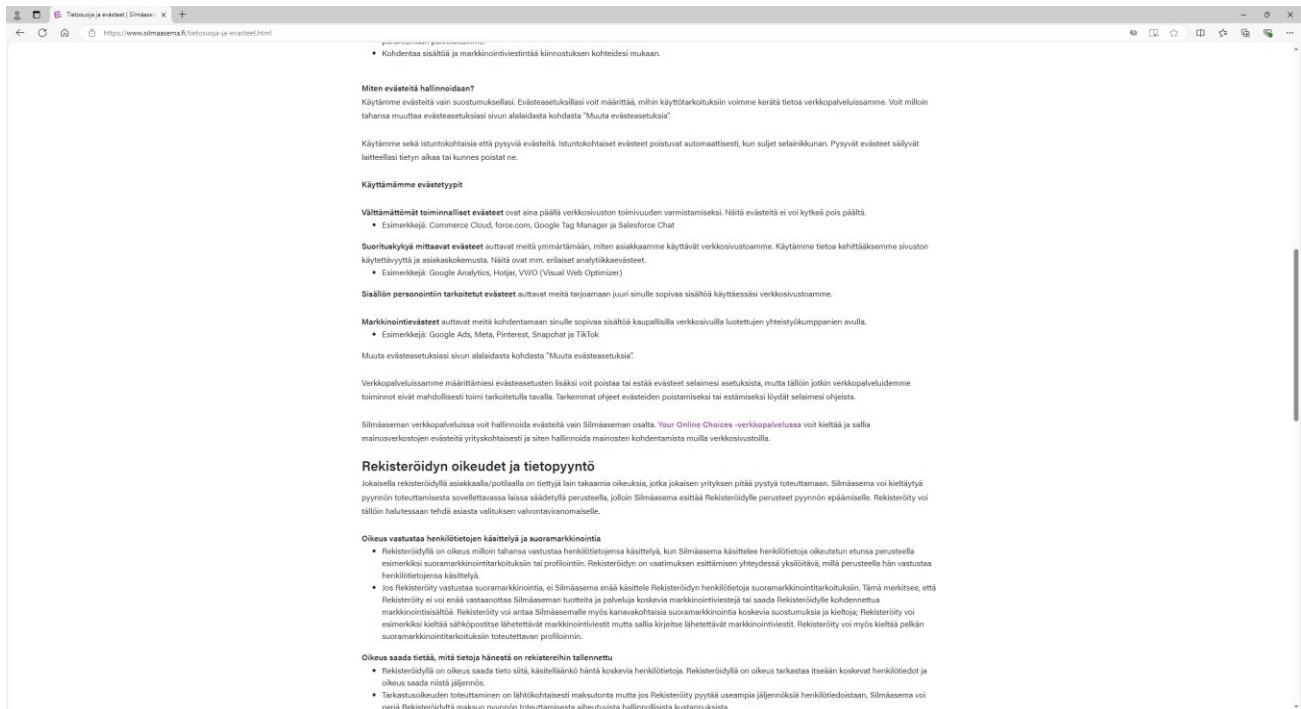
Traficom on sivustolle elokuussa 2025 suorittaman tarkastelun perusteella havainnut, että suostumushallintamekanismia on muutettu kuten yritys on antamassaan selvityksessä kertonut tekevänsä. Nykyisen mekanismin 2. tasolla käyttäjän on mahdollista antaa suostumus käyttötarkoituserittäin.

Kun Silmäasema Oy on jo oma-aloitteisesti korjannut aiempaa menettelyään eri suostumusvalintojen osalta, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilla ei ole enää perustetta velvoittaa yhtiötä korjauksiin tältä osin.

Evästeistä annettavat tiedot

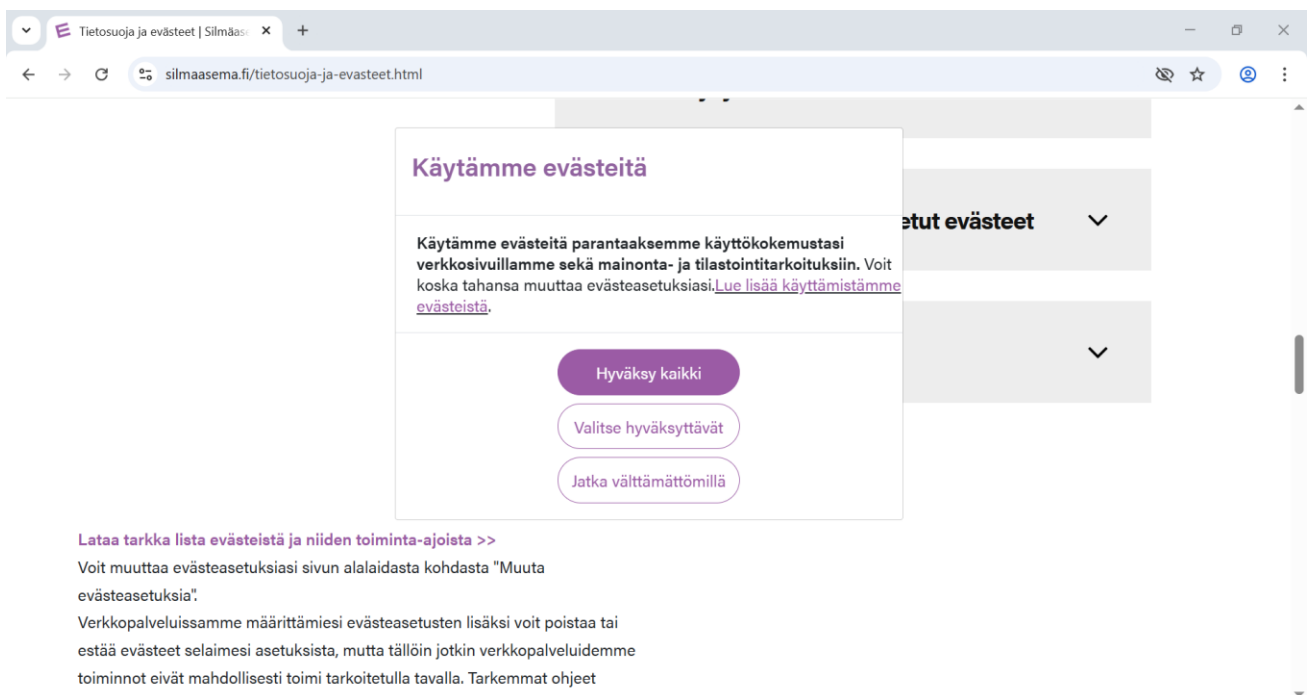
Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205 § 1 momentin mukaisesti ei välttämättömien evästeiden käyttö edellyttää käyttäjän antamaa suostumusta, lisäksi palvelun tarjoajan tulee antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Traficom on selvityspyynnöllään pyytänyt Silmäasemaa kertomaan miten sivustolla käytettävien evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden toiminta-ajat on määritelty ja miten toiminta-ajoista informoidaan käyttäjää. Traficommin havainto on, että tietoa toiminta-ajoista tai tarkempaa listausta käytössä olevista evästeistä ei ole ollut löydettävissä sivustolla. Suostumuksenhallintamekanismeissa on ollut linkki muualle sivustolla, jossa käyttötarkoituksia on kuvattu ylätasolla ja evästeiden käyttöön liittyvät 3. osapuolet on listattu vain esimerkinomaisesti.

Kuva 3 Silmäaseman verkkosivuston evästeinformaatio

Yritys on antamassaan selvityksessä myöntänyt, että käyttäjien informoimisessa evästeiden toiminta-ajoista on parannettavaa. Yrityksen mukaan informointia tullaan kehittämään lisäämällä verkkosivustolle tarkempi evästelistaus. Yritys kertoo, että evästelistausta tarvitsee päivittää manuaalisesti ja että yritys tulee huolehtimaan, että verkkosivuilla oleva listaus on ajantasainen myös jatkossa.

Kuva 4 Silmäaseman verkkosivuston evästeistä annettava informaatio elokuussa 2025

Traficom on havainnut sivustolle elokuussa 2025 suorittaman tarkastelun perusteella, että mainittu listaus on lisätty verkkosivustolle ja on tarkasteltavissa suostumustenhallintamekanismissa olevan "Lue lisää käyttämistämme evästeistä" linkin kautta. Traficom kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että listausta ei pysty tarkastelemaan ennen kuin käyttäjä on tehnyt jonkin valinnan suostumustenhallintamekanismissa. Lisäksi listauksesta ei käy ilmi, milloin sitä on viimeksi päivitetty.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 205 §:n 1 momentin mukaan evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käyttö edellyttää käyttäjän suostumusta, sekä selkeiden ja kattavien tietojen antamista käyttäjälle siitä mihin tarkoituksiin niitä käytetään. Näin ollen voidaan katsoa, että suostumus evästeiden käyttöön ei ole pätevä, ellei käyttäjälle anneta riittävän kattavia tietoja jo siinä vaiheessa, kun suostumusta pyydetään.

Euroopan unionin tuomioistuin on Planet49-ratkaisussaan (C-673/17) vastaavasti täsmentänyt, että käyttäjän suostumus evästeiden käyttöön on pätevä vain, jos se on annettu aktiivisesti ja tietoon perustuen. Jotta tämä edellytys täyttyy, käyttäjälle on annettava selkeät ja kattavat tiedot muun muassa evästeen käyttötarkoituksesta, sen toiminta-ajasta sekä siitä, saavatko kolmannet osapuolet käyttää evästettä.

Silmäasema on selvityksessään maininnut, että sen käyttämä sovelluslusta ei mahdollista evästelistan ajantasaista listausta suoraan suostumuksenhallintamekanismiin. Palveluntarjoaja vastaa sivustonsa teknisistä ratkaisuista ja niiden valinnasta sekä siitä, että lainsäädännön vaatimuksia noudatetaan. Mahdolliset tekniset rajoitteet eivät poista tätä vastuuta, vaan ratkaisut on valittava siten, että lain säännösten edellyttämät vaatimukset voidaan täyttää. Evästesuostumusten hallintaan ja tietojen esittämiseen on olemassa vaihtoehtoisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla käyttäjälle voidaan antaa lain edellyttämä riittävän kattava informaatio.

Traficom katsoo, että kyseinen käytäntö, jossa käyttäjän ei ole mahdollista saada tarkempia tietoja käytettävistä evästeistä siinä yhteydessä, kun hän tekee valintoja suostumuksen antamisen tai antamatta jättämisen osalta, on vastoin SVPL 205 §:n 1 momenttia, jonka mukaisesti palvelun tarjoajan on annettava palvelun käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot koskien evästeitä ja muita palvelun käyttöä kuvaavia tietoja. Näin ollen Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n momentin nojalla Silmäaseman muuttamaan suostumuksen pyytämismenettelyään siten, että käyttäjälle annetaan riittävän kattavat tiedot siinä yhteydessä, kun käyttäjän suostumusta pyydetään.

Sovelletut säännökset

Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 205 § 1 ja 2 mom., 315 § 1 mom., 330 § 1 mom.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EU:n yleinen tietosuoja-asetus) 4 art. 11 kohta ja 7 art.